

HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ UK

ŘÍZENÍ A SUPERVIZE V SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍČYCH ORGANIZACÍCH

Jméno autora/ky práce	Mgr. Květa Kellerová
Název práce	Spirituální péče v domovech pro seniory
Autor posudku- jméno	Mgr. Alžběta Matochová
Vedoucí práce /oponent	oponent
Rok obhajoby	2023
Specializace	

1. Hodnocení volby tématu práce (relevance k oboru, originalita)	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Téma spirituální péče v domovech pro seniory je velmi aktuální a relevantní. Vzhledem ke stárnutí populace je péče o seniory důležitou oblastí sociální práce a specifické téma spirituální péče je dosud nedostatečně zpracováno jak v teorii, tak i praxi.
2. Hodnocení formulace hlavního cíle práce	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Cíl práce je formulován v abstraktu, úvodu a výzkumné části. Studentka si klade za cíl <i>“porozumět tomu, jak lze v rámci sociálních služeb domova pro seniory Diakonie Českobratrské církve evangelické podpořit nabídku duchovních programů pro seniory díky poznání principů, na jakých má být vystavena aktivita nabízená seniorům k naplnění jejich duchovních potřeb”</i> . Studentka je ve svém vymezení a zaměření konzistentní, ve výzkumné části rozvíjí téma ještě o dílčí cíle. Otázkou je, zda naplňování duchovních potřeb seniorů má být uchopeno pouze nabídkou duchovních programů a návrhem vhodných “aktivit”, nebo jde také o nastavení prostředí a celkového přístupu ke klientům zařízení.
3. Hodnocení provázanosti kapitol a struktury práce	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Struktura práce je logická, jednotlivé kapitoly na sebe navazují, linka výkladu je srozumitelná.
4. Hodnocení práce se zdroji, včetně zahraničních(?), míra vyjasnění pojmů, teoretické zpracování	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Studentka pracuje s poměrně širokou škálou odborné literatury, odkazuje na zpracovávané zdroje a prokazuje dobrou teoretickou znalost zpracovávaného tématu. Jako drobné nedostatky vidím určitá zjednodušení používaná v textu - na str. 10 například diplomantka začíná svůj výklad o 4 základních etapách života slovy “odborníci hovoří”, ale na závěr najdeme odkaz pouze na Křivohlavého. Chybí alespoň zmínka o dalších autorech nebo možných přístupech k dělení fází života. Na str. 80 studentka ve svých závěrech formuluje potřebu jasně definovat profesi zajišťující v domovech pro seniory duchovní péči a říká, to odpovídá myšlenkám Věry Suhomelové (2022) i Joan Tronto (2010). Věru Suhomelovou v předchozích částech bohatě cituje, jak tento závěr ale odpovídá myšlenkám Joan Tronto však není nijak vysvětleno.

5. Hodnocení metodologického uchopení a jeho zdůvodnění, etické aspekty výzkumu	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	<p>Diplomantka použila vhodnou kvalitativní strategii a získala zajímavý soubor odpovědí od pastoračních pracovníků, seniorů i zaměstnanců domovů pro seniory. Jako slabé místo se ukázal způsob výběru komunikačních partnerů ze skupiny klientů domova zprostředkovaný pracovníky. Vedl k homogenní skupině seniorů, kteří se identifikovali jako věřící a téměř všichni byli od dětství i praktikující (sedm z osmi). Výzkumná vzorek tak neobsahuje rozhovory se seniory z domova o jejich duchovních potřebách, kteří se neidentifikují s náboženstvím.</p> <p>Studentka reflektovala výzvy, kterým čelila při zpracovávání dat ze tří různorodých skupin. Jako řešení zvolila paradigmatický model.</p>
6. Hodnocení zpracování a interpretace výsledků výzkumu	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	<p>Při hodnocení zpracování a interpretace výsledků chybí reflexe toho, že skupina seniorů, kteří dávali rozhovory reprezentovala pouze klienty věřících, religiozní. Přitom v teoretické části (na str. 13) je explicitně uvedeno, že duchovní potřeby mají i lidé, kteří se neidentifikují s nějakým náboženstvím a bylo by chybou domnívat se, že se týkají pouze věřících lidí. Není také vysvětleno, proč je v ústředním jevu paradigmatického modelu "potřeba seniora cítit se v domově pro seniory jako důstojný člen lidské rodiny, laskavě přijímaný a cenný" doplněna zúžením "v rámci své náboženské víry".</p> <p>Na druhou stranu přináší zpracování celou řadu zajímavých poznatků o potřebách seniorů, o jejich obavách či zdrojích radosti. Nacházíme také informace o kontextu a možných a vhodných podobách duchovních aktivit v domově. Za velmi cenný považuji poznatek o poptávce po duchovním doprovázení také ze strany pracovníků a rodinných příslušníků. I když tento bod není příliš rozvinut, odpovídá doporučení Malíkové z teoretické části (str. 31-32), že pečující osoba by si měla vyjasnit vlastní chápání spirituality, aby mohla poskytovat podporu v této oblasti.</p>
7. Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	<p>Na práci je cenné, že studentka od počátku vycházela ze spolupráce s Diakonií a zpracovávala důležité téma, které si přímo Diakonie žádala pro kvalitní přípravu reformy kaplanské péče v jejich zařízeních. Realizovaný výzkum přináší řadu konkrétních a prakticky využitelných poznatků a doporučení, na jakých principech by měl stát duchovní program v domovech pro seniory. Vzhledem k původní zakázce (str. 37) z vedení Diakonie, jak reagovat na změny ve složení klientů (snižování počtu věřících a praktikujících) však považuji cíle práce za naplněné jen z části, protože chybí podrobnější poznatky z rozhovorů se seniory nereligiózními.</p>
8. Hodnocení formální stránky práce	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	<p>Práce je psaná kultivovaným a čtivým jazykem, formální stránky práce jsou výborné.</p>
9. Hodnocení přínosu práce pro praxi	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	<p>Práci považuji za velmi přínosnou, protože přináší obsáhlý a zajímavý materiál k aktuálnímu a důležitému tématu spirituální péče.</p>

10. Otázky k obhajobě	Na str. 78 polemizujete s názorem autorů Erichsen a Büssing (2013) o tom, že s naplňováním duchovních potřeb mohou pomáhat i ošetřovatelky, psychologové či sociální pracovníci, přičemž kaplani a kněží nejsou potřeba. Z čeho vychází váš závěr, že senioři preferují autoritu stvrzenou církví, kněze a kaplany a pastorační pracovníky?				
11. Celkové zhodnocení práce	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="853 414 1401 448">a) výborně</td> </tr> <tr> <td data-bbox="853 448 1401 481">b) velmi dobře</td> </tr> <tr> <td data-bbox="853 481 1401 515">c) dobře</td> </tr> <tr> <td data-bbox="853 515 1401 548">d) nevyhovující</td> </tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Předkládaná práce je velmi zajímavá a přináší cenný materiál k diskusi o spirituální péči v domovech pro seniory. Celkové hodnocení navrhuji mezi výborně a velmi dobře podle kvality obhajoby.				

Mgr. Alžběta Matochová

.....

.....

podpis autora posouzení

Dne 2.2.2023